

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA

OSNOVNI SUD GNJILANE - OGRANAK NOVO BRDO

Broj predmeta: 2022:126510

Dana: 13.09.2024

Broj dokumenta: 06174078

P.br. 120/22

OSNOVNI SUD U GNJILANU-OGRANAK NOVO BRDO, opšte odeljenje divizija za parnice sudija Boban Aleksić sa pravnim asistentom Sanjom Ristić I stručnim saradnikom Zvezdanom Milenkovićem, u parnici tužioca Agencije za poljoprivredni razvoj Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo I ruralni razvoj Republike Kosovo, koju zastupa F. Dž. i F. B. , državni advokati, po ovlašćenju, protiv tuženog B. M. iz sela K., opština N. B., koga zastupa punomoćnik A. I. advokat iz Gnjilana, u postupku radi povraćaja sredstava odobrenih tuženom od strane tužioca po osnovu Ugovora o finasiranju investicionog projekta ruralnog razvoja broj 07/4-4676 od 06.09.2018 godine odnosno 66/2018 od 05.09.2018, vrednost spora 33,361.90, dana 13.09.2024 godine, doneo je

P R E S U D U

I.ODBIJA SE u celosti kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca Agencije za poljoprivredni razvoj Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i ruralni razvoj Vlade Republike Kosovo za povraćaj sredstava u visini od 33,361.00 evra dodeljenih tuženom B. M. iz sela K., opština N. B., po osnovu Ugovora o finasiranju investicionog projekta ruralnog razvoja broj 0/4-4676 od 06.09.2018 godine,

II.OBAVEZUJE SE tužilac da na ime troškova postupka tuženom u postupku isplati iznos od 748 evra sve u roku od 15 dana od dana pravnosnažnosti ove presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.

III. Rešenje o određivanju provremene mere broj 120/22 od 11.10.2023 godine doneto od strane Osnovnog suda Gnjilane-Ogranak Novo Brdo, na predlog tužioca Agencije za poljoprivredni razvoj, ostaje na snazi do pravnosnažnosti ove presude,

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac u postupku, Agencija za poljoprivredni razvoj Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo I ruralni razvoj Vlade Republike Kosovo (u daljem tekstu: Agencija za poljoprivredni razvoj) je u svojstvu tužioca, dana 20.06.2022 godine podnela tužbu Osnovnom sudu u Gnjilanu, Ogranak u Novom Brdu, protiv B. M. iz sela K., opština N. B. Agencija za poljoprivredni razvoj je navela u svojoj tužbi da je tuženi B. toku 2018 godine, podneo aplikaciju za dodelu granta odnosno za finansijsku podršku u okviru Programa ruralnog razvoja za 2018 godinu čija je realizacija bila poverena tužiocu. Cilj ovog projekta je bio da se korisnik podrži u restrukturiranju u agro-ruralnom sektoru na Kosovu a njegova implementacije je

konkretizovana Administrativnim uputstvom br. 05/2018 o merama I kriterijumima podrške u poljoprivredi I ruralnom razvoju za 2018 godinu (u daljem tekstu: Administrativno uputstvo 5/2018).

Projekat koji je tuženi B. predložio imao je naziv "Izgradnja štale za muzne krave u sistemu slobodnog držanja" i podrazumevao je izgradnju štale, izgradnju lokacije za odlaganje čvrstog đubriva I rezervoara za tečno đubrivo, nabavku opreme za obnovljivu energiju I nabavku lakatofrizera kapaciteta 500 litara. Ukupna vrednost projekta je prema prvom proračunu iznosila je 49,950.00 evra. Projekat je bio prihvaćen od strane tužioca - Agencije za poljoprivredni razvoj, čime je Agencija preuzela obavezu da tuženom odobri I isplati sredstva u visini od 70 procenata od njegove ukupne projektne vrednosti što je iznosilo 34,965,000 evra. Odlukom tužioca odnosno Agencije za poljoprivredni razvoj, bila je predviđena obaveza da tuženi u štali mora da drži najmanje 10 muznih krava.

Tuženi B. M. i tužilac Agencija za poljoprivredni razvoj su dana 05.09.2018 godine potpisali Ugovor broj 66/2018 odnosno 07/4-4676 od 06.09.2018 o finasiranju investicionog projekta ruralnog razvoja (u daljem tekstu: Ugovor o finasiranju investicionog projekta) posle čega su obe strane pristupile realizaciji svojih obaveza. Nakon izgradnje objekata I nabavke opreme za rad, tuženi je dana 07.12.2018 godine, shodno svojim ugovornim ovlašćenjima, podneo Agenciji za poljoprivredni razvoj zahtev za isplatu 33,361.90 evra koliko je iznosilo 70 procenata od ukupne vrednosti kupljenog građevinskog materijala I sredstava za rad po izvršenoj realizaciji projekta. Odlukom broj 07/4-8644 od 12.12.2018 godine Agencija za poljoprivredni razvoj je ovaj iznos uplatila na račun tuženog a on, tuženi, je o tome obavešten Dopisom –informacijom broj 07/4-8643 od 19.12.2018 godine.

Dana 23.02.2021 godine, shodno Administrativnom uputstvu br.05/2018, od strane predstavnika Agencije za poljoprivredni razvoj izvršena je Ex-post kontrola čija je svrha bila da se utvrdi da li tuženi izvršava svoje ugovorne obaveze u pogledu korišćenja objekata I opreme. Tom prilikom je zapisnički konstatovano da tuženi nije operacionalizovao projekat kako je to predviđeno Administrativnim uputstvom 05/2018 i Ugovorom o finasiranju investicionog projekta. Ovlašćena lica Agencije za poljoprivredni razvoj su konstatovala da je 2018 izgrađena nova štala ali da je prazna, da tuženi drži u staroj štali deset krava, jednu junicu, četiri teleta I jednog bika starosti dva meseca, da se nabavljena oprema za solarnu energiju – 6 panela I inverter – ne koriste, neiskorišćeni su laktofriz kao skladište čvrstog I tečnog đubriva. Konstatovano je takodje da se ne vodi poljoprivredna knjiga a u zapisniku se navodi da tuženi nije istakao logo Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo I ruralni razvoj. Prema sadržini Zapisnika o Ex post kontroli, tuženi je u izjavi na zapisnik naveo da su mu u novoj štali bile ukradene 5 junice o čemu postoji policijski zapisnik, da nije smeo da drži krave u novoj štali zbog sigurnosti ali da obećava da će ih premestiti.

Tužilac Agencija za poljoprivredni razvoj navodi dalje u tužbi da su korisnici sredstava u ovom projektu bili obavezni da koriste fondove u skladu sa ciljevima za koje su dodeljeni i shodno članu 38.A Zakona o izmeni I dopuni Zakona za poljoprivredu I ruralni razvoj (04/L-090). U slučaju neispravnosti, celokupan iznos se vraća prema zakonu a pored obaveze vraćanja isplaćenog iznosa, korisnik može biti isključen iz programa za podršku za period od 3 godine na osnovu odluke tužioca u postupku. U tužbi se dalje navodi da se ovi zahtevi mogu istaći u slučaju da korisnik nije ispunio obaveze iz odluke o dodeli sredstava, da je dao lažne podatke u vezi projekta, da je sprečavao kontrolu ministarstva ili da nije vratio bespravno isplaćen iznos na ime podrške. S obzirom na zatečeno stanje u ex post kontroli, tužilac Agencija za poljoprivredni razvoj je zatražila od tuženog da vrati sredstva koja su mu bila uplaćena po

osnovu projekta što on nije učinio zbog čega je Agencija je donela rešenje o njegovom isključenju na tri godine iz programa podrške.

U tužbenom zahtevu, Agencija je zatražila da sud obaveže tuženog B. M. da izvrši povraćaj iznosa koji je dobio na ime realizacije odobrenog projekta u visini od 33,361.90 evra sa kamatom od 8 procenata od dana podizanja tužbe. Zastupnik tužioca je priložio pismene dokaze za svoje navode I zatražio je isplatu sudskih troškova shodno proceni I odluci suda.

Dana 14.10.2022 godine, rešenjem broj P.br. 120/22, sud je dostavio tuženome tužbu na odgovor koji je bio dostavljen od strane njegovog punomoćnika dana 03.02.2023 godine.

U svom podnesku, punomoćnik tuženoga je naveo da je tužba neosnovana budući da su u dokazima koji su priloženi uz tužbu iznose druge činjenice u odnosu na one koji su navedeni u tužbi. Suprotno navodima iz tužbe, tuženi se maksimalno pridržavao svojih ugovornih obaveza tako da I zapisnik sačinjen u Ex post kontroli od strane tužioca, navodi da je tuženi izgradio novu štalu ali da su se muzne krave držale u staroj štali ali samo iz razloga što su mu bila ukradena 5 grla. Punomoćnik tuženog nastavlja da čak I da nešto od opreme nije bilo korišćeno to samo ukazuje da ugovor nije bio delimično ispunjen što ne može da dovede do raskida ugovra. U završnom delu odgovora na tužbu, punomoćnik tuženoga je predložio da tužba bude odbijena, predložio je dokaze za svoje navode I zatražio je da mu budu isplaćeni troškovi postupka.

Shodno svojim procesnim ovlašćenjima, zastupnik Agencije za poljoprivredni razvoj je shodno svojim procesnim ovlašćenjima dana 01.02.2023 godine, podneo sudu predlog broj 07/4-399 od 26.01.2023 godine za određivanje privremenih mera. Tužilac je naime u ovom predlogu zatražio da sud zabrani tuženom stavljanje hipoteke na nepokretnu imovinu, stavljanje pokretnih stvari u zalogu kao I blokadu svih žiro računa koji se vode na ime tuženog do okončanja postupka. Sud je svojom odlukom broj P.br. 120/22 od 06.04.2023 godine, odbio ovaj predlog sa obrazloženjem da za određivanje privremenih mera nisu ispunjeni uslovi iz člana 297.1 Zakona o parničnom postupku. Na ovo rešenje suda, zastupnik tužioca je uložio žalbu Apelacionom sudu u Prištini koji je svojom odlukom broj Ac.nr. 3866/2023 od 07.04.2023 godine prvostepeno rešenje vratio na ponovno razmatranje I odlučivanje da bi prvostepeni sud u novom postupku doneo rešenje broj 120/22 od 11.10.2023 godine, kojim je delimično usvojio predlog za određivanje privremenih mera. Prema sadržini ove odluke, tuženom je bilo zabranjeno da stavi hipoteku na laktofrizu marke "Milkplan" serijski broj 00005954, na solarnim pločama, na štali zajedno sa pratećim objektima koji se nalaze na parceli P-72403030-02524-0, KO Jasenovik, kao I da raspolaže sredstvima na svojim računima.

U cilju utvrđivanja činjenica potrebnih za donošenje odluke, sud je zakazao pripremnu raspravu za dan 11.07.2024 godine. U toku rasprave zastupnik tužioca je ostao pri svojim navodima iz tužbe, podnesaka i isprava koje je podneo u dotadašnjem toku postupka tvrdeći da tuženi ne koristi adekvatno opremu I objekte iz projekta, da je u toku kontrole utvrđeno da ne koristi novoizgradjenu štalu I prateće objekte za odlaganje đubriva, da krave drži u staroj štali, da ne koristi laktofriz I solarne panele. Zastupnik tužioca je takodje naveo da tuženi nije istakao logo Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo I ruralni razvoj I da ne void poljoprivrednu knjigu.

Punomoćnik tuženoga je na ovoj raspravi uglavnom ponovio navode iz odgovora na tužbu, ponovo je naveo da je u izveštaju o ex-post kontroli potpuno pogrešna konstatacija da

tuženi ne koristi štalu budući da su mu neposredno pre toga ukradene 5 junica zbog čega je morao da premesti stoku u staru štalu. Postoje uredni računi da je kupljena sva oprema za koju su tuženom bila odobrena sredstva, ona se nalaze na farmi I to je potvrđeno I zapisnički od strane lica koja su vršila kontrolu. Punomoćnik tuženog dalje navodi da postoji I logo Ministarstva koji što dokazuje fotografijama a na novoj farmi je otvorena I poljoprivredna knjiga.

Prema tumačenju punomoćnika tuženog ovo ukazuje da je većina obaveza iz ugovora izvršena od strane tuženog te da shodno članu 113 Zakona o obligacionim odnosima, u slučaju da ugovor nije ispunjen od strane dužnika u manjem delu, on ne može da bude raskinut.

U završnoj reči datoj na raspravi od 04.09.2024 godine, obe strane su ponovile svoje ranije izjave pozivajući se na već prezentirane dokaze s tim što je punomoćnik tuženog pricizirao svoj zahtev u odnosu na troškove postupka.

Sud je za pravilnu i potpunu procenu činjeničnog stanja u ovom pravnom pitanju u postupku dokazivanja spornih činjenica medju strankama izveo dokaze i u prisustvu zastupnika tužioca i tužene izvršio uvid u sledeća dokumenta i podneske:

-Tužba podneta Osnovnom sudu Gnjilane, Ogranak Novo Brdo dana 20.06.2022 godine od strane Agencije za razvoj poljoprivrede,

-Odgovor na tužbu dostavljen Osnovnom sudu u Gnjilanu, Ogranak u Novom Brdu 03.02.2023 godine.

-Ugovor o zakupu registrovan u Notarskoj kancelariji Ljiljane Kenić, LRP nr. 484/2018 nr. 268/2028 od 10.04.2018 zaključen izmedju F. M. I tuženoga B. M.. Prema sadržini ovog ugovora, F. M. je kao suvlasnik u delu od 1/3 parcele P-72403030-02524-0 čija je ukupna površina 27632 metara kvadratnih, ustupio u zakup svoj suvlasnički deo tuženome B. M. radi izgradnje štale za smeštaj stoke,

-Posedovni list broj 883/2018 od 06.04.2018 godine koji navodi F. M. kao vlasnika katastarske parcele P-72403030-02524-0,

-Dopis-Informacija broj 07/04-4675 od 06.09.2018 godine kojim je Agencija za poljoprivredni razvoj obavestila tuženoga da je usvojen njegov projekat za nabavku za smeštaj krava i prerađu mleka. Agencija navodi u ovom dokumentu da je ukupan odobreni iznos za realizaciju projekta 49,950,00 evra s tim što tuženi ima pravo na naknadu u visini od 70 procenata od ovog iznosa. Ovim dokumentom tuženi se dalje obaveštava da rok za realizaciju investicije iznosi 120 dana nakon potpisivanja ugovora sa Agencijom za razvoj poljoprivrede, posle čega je tuženi u obavezi da u roku od 15 dana obavesti regionalnu kancelariju Agencije za razvoj poljoprivrede, podnošenjem zahteva za isplatu. Ukoliko je investicija okončana u roku kraćem od 120 dana, tuženi je mogao odmah da se obrati kancelariji Agencije za razvoj poljoprivrede za isplatu naknade za nabavku sredstava za rad. Predmet finansiranja prema ovom dokumentu su izgradnja I nabvaka sledeće opreme:

- izgradnja stale I drugih pratećih objekata u vrednosi od 39,000.00 evra
- izgradnja prostora za odlaganje čvrstog stajnjaka u vrednosti od 2,000.00 evra
- izgradnja rezervoara za tečno đubrivo u vrednosti od 450,00 evra,
- montiranje sistema za solarnu energiju u vrednosti od 2,700 evra evra
- laktofrizer 500 l u vrednosti od 3,200.00 evra

-administrativni troškovi u visini od 2.600,00 evra,

Ovaj dokument sadrži napomenu u kojoj se izričito navodi da je korisnik obavezan da u štali drži najmanje 10 muznih krava.

-Ugovor o finasiranju investicionog projekta ruralnog razvoja br. 07/4-4676 od 06.09.2018 godine, zaključen između tužioca Agencije za poljoprivredni razvoj na jednoj strani i tuženoga B. M. na drugoj strani. Ugovor u članu 3 navodi da je ukupna vrednost projekta 49,950,00 evra a da je Agencija za poljoprivredni razvoj u obavezi da dotira tuženom iznos u visini od 70 %. Ugovor u istom članu navodi da realizacija investicije iznosi 120 dana nakon potpisivanja ugovora posle čega je tuženi u obavezi da u roku od 15 dana obavesti regionalnu kancelariju Agencije podnošenjem zahteva za isplatu. Ukoliko je investicija okončana u roku kraćem od 120 dana, tužilaca je mogao odmah da se obrati kancelariji Agencije za poljoprivredni razvoj za isplatu naknade za nabavku sredstava za rad. U članu 5.1 ugovora navodi se da je korisnik granta obavezan da omogući Agenciji za poljoprivredni razvoj potpuni uvid u poslovanje, podatke o radnicima, računovodstvo i plaćenim porezima. U članu 5.2 Ugovora izričito je predviđeno da ukoliko Agencija za poljoprivredni razvoj uoči da sredstva nisu iskorišćena na način kako je to predviđeno ugovorom i poslovnim planom, ima pravo i obavezu da traži povraćaj uloženi sredstava. U članu 7 ovog Ugovora je predviđena mogućnost raskida ugovora gde se kao razlozi navode viša sila, sporazumni raskid kao i jednostrani raskid u slučaju uočavanja nepravilnosti u izvršenju ugovora. Predviđeno je da ako raskid Ugovora vrši Agencija za poljoprivredni razvoj, to mora biti učinjeno u pismenoj formi i da korisnik mora vratiti ceo iznos koji mu je uplaćen na ime podrške.

-Odluka za podršku iz programa o ruralnom razvoju broj 07/4-8644 od 20.12.2018 godine, doneta od strane tužioca – Agencije za poljoprivredni razvoj. Ovom Odlukom tužilac Agencija za poljoprivredni razvoj je odobrila projekat predložen od strane tuženog B. M., u vrednosti od 47,659,87.00 evra na ime izgradnje objekta za smeštaj krava i nabavku opreme za preradu mleka shodno Ugovoru o finasiranju investicionog projekta za ruralni razvoj, document dalje navodi da je Agencija za poljoprivredni razvoj u obavezi da projekat finasira u delu od 70 procenata od usvojenog iznosa što ukupno iznosi 33,361.90 evra. Prema sadržini ovog dokumenta, Agencija za poljoprivredni razvoj zadržava pravo kontrole poslovanja korisnika granta u period od 5 godina.

-Zahtev za isplatu podnet od strane tuženoga u postupku - Agenciji za razvoj poljoprivrede 07.12.2018 godine, dokument sadrži nekoliko delova-formulara - izjavu tuženoga da je nabavio opremu i izvršio radove prema sporazumu sa Agencijom, spisak dokumentacije kojom dokazuje istinitost svojih navoda i specifikaciju radova, vrednosti građevinskog materijala i opreme,

-Dopis-informacija, broj 07/7-8643 od 19.12.2018 godine kojim je Agencija za razvoj poljoprivrede obavestila tuženoga o odluci da izvrši isplatu u iznosu od 33,361.90 evra,

-Zapisnik-Izveštaj o kontroli ex-post, na terenu sačinjen dana 23.02.2021 godine od strane ovlašćenih lica tužioca - Agencije za poljoprivredni razvoj, dokument u uvodnom delu sadrži opšte podatke vezane za predmet kontrole i kontrolisano lice odnosno tuženoga i dalje navodi da je 2018 izgrađena štala ali da se ne koristi, da tuženi drži krave - deset krava, jedna junica, četiri teleta i jedan bik starosti dva meseca - u staroj štali, da je nabavljena oprema za solarnu energiju – 6 panela i inverter – ali se ne koriste, neiskorišćeni su laktofriz, skladište čvrstog i

tečnog đubriva, nedostaje poljoprivredna knjiga kao I da nije postavljen logo Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo I ruralni razvoj.

-Zapisnik Policije Kosova broj 2018-CN-163, sačinjen dana 07.12.2018 godine, da je oko ponoći, 07.12.2018 godine, u selu Klobukaru-Jasenovik, opština Novo Brdo, evidentirana kradja 5 junica čiji je vlasnik tužilac,

-Zahtev za povraćaj sredstava broj 07/4/1292 od 18.03.2022 godine upućen tuženom tuženom B. M. od strane ovlašćenih lica tužioca Agencije za poljoprivredni razvoj, ovaj dokument navodi da je shodno nalazima na terenu ustanovljeno da tuženi nije iskoristio odobrena sredstva za ruralni razvoj shodno Administrativnom uputstvu broj 5/2018 odnosno Ugovoru broj 07/4-4676 od 06.09.2018 godine zbog čega je potrebno da iznos od 33.361,90 evra vrati Agenciji za poljoprivredni razvoj u roku od 15 dana od dana prijema obaveštenja,

-Odluka broj 07/4-2373 od 07.06.2022 godine doneta od strane Izvršnog direktora Agencije za poljoprivredni razvoj kojom se tuženi izuzima iz programa podrške za period od 3 godine,

-Izvršen je uvid u zapisnike, fotografije, podneske I lična dokumenta tužilaca, tuženoga I ostalih učesnika u postupku,

Nesporne činjenice medju strankama sud je potvrdio i čitanjem napred navedenih pisanih dokaza koje je prihvatio kao istinite iz razloga što predstavljaju verodostojnu ispravu u smislu člana 329.1 Zakona o parničnom postupku koji navodi da "Spis koji je izradio u određenoj formi državni organ u okviru svojih nadležnosti, kao i spis koji je u takvoj formi izradilo preduzeće ili druga organizacija u vršenju javnih ovlašćenja koja su joj poverene zakonom (javni dokumenat), dokazuje njegovu tačnost koja se potvrđuje ili određuje u njemu" kao i da predstavnik tužene nije dokazao suprotno jer na njemu leži teret dokazivanja.

Nakon hronološki provedenog postupka, pregledom radnji i dokaza izvedenih u postupku, zahteva i predloge tužioca, sud je ocenio svaki dokaz pojedinačno i sve zajedno, na osnovu odredbe člana 8 Zakona o parničnom postupku (03/L-006) u sklopu jedinstvenog dokaznog postupka, došao do zaključka da se u ovom građanskom sporu treba odlučiti kao u izreci presude, iz sledećih razloga:

Priložene javne isprave, izjave učesnika u postupku i sadržina podnesaka nesumnjivo ukazuju da je u toku 2018 godine od strane Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i ruralni razvoj Vlade Republike Kosova započeta relazacija Programa ruralnog razvoja za 2018 godinu na području Republike Kosovo. Nasilac ovog važnog projekta bila je Agencija za poljoprivredni razvoj koja i inače posluje pri ovom Ministarstvu. Izvedeni dokazi ukazuju dalje da je tuženi B. M. dopisom Agencije za poljoprivredni razvoj broj 07/04-4675 od 06.09.2018 godine bio obavešten da mu je u okviru ovog programa odobreno preko granta finansiranje projekta izgradnje objekta za smeštaj krava, pratećih objekata za smeštaj tečnog i čvrstog đubriva, oprema za preradu mleka i sloarnu energiju. Projekat je predviđao izgradnju štale I drugih pratećih objekata u vrednosi od 39,000.00 evra, izgradnja prostora za odlaganje čvrstog stajnjaka u vrednosti od 2,000.00 evra, izgradnja rezervoara za tečno đubrivo u vrednosti od 450,00 evra, montiranje sistema za solarnu energiju u vrednosti od 2,700 evra evra, nabavku laktofrizera 500 l u vrednosti od 3,200.00 evra kao I obavezu tuženog da u objektima mora da drži najmanje 10 muznih krava.

U cilju obezbeđivanja uslova za realizaciju ovog projekta, tuženi B. je zaključio ugovor o zakupu u Notarskoj kancelariji Lj. K. sa F. M. po osnovu koga mu je F. M. kao suvlasnik u delu od 1/3 parcele P-72403030-02524-0 čija je ukupna površina 27632 metara kvadratnih, ustupio u zakup svoj suvlasnički deo ove parcele radi izgradnje štale I pratećih objekata za smeštaj stoke.

Medjusobni odnosi između tužioca Agencije za poljoprivredni razvoj i tuženoga su regulisani potpisivanjem Ugovora broj 07/4-4676 od 06.09.2018 godine. Ovaj dokument je prilagodjen i sačinjen shodno sadržini Zakona o poljoprivredi I ruralnom razvoju (br.03/L-098), Zakona o izmeni I dopuni Zakona za poljoprivredu I ruralni razvoj (br. 04/L-090) kao I Administrativnog uputstva 5/2018. Ugovorom su precizno definisani medjusobna prava i obaveze strana ugovornica, rokovi za izvršenje obaveza, mogućnost raskida, pravne posledice raskida kao i drugi elementi predviđeni Zakonom o obligacionim odnosima (br. 04/Z-077).

Posle zaključenja Ugovora, tuženi je nabavio potreban građevinski materijal, izgradio objekte predviđene projektom i nabavio sredstva za rad posle čega mu je shodno ugovornim odredbama, od strane tužioca Agencije za poljoprivredni razvoj odobrena isplata u iznosu od 33,361.90 evra. Shodno članu 33. Tačka 1-5 Administrativnog uputstva 5/2018 i potpisanom Ugovoru o finasiranju investicionog projekta, ovlašćena lica Agencije za poljoprivredni razvoj su u više navrata izvršila kontrolu poslovanja tuženog i izvršavanje njegovih ugovornih obaveza. U toku kontrole koja je izvršena 01.03.2021 godine koja je označena terminom Ex-post, ovlašćena lica tužioca - Agencije za poljoprivredni razvoj su konstatovala da je 2018 izgrađena štala ali da se ne koristi, da tuženi drži krave - deset krava, jedna junica, četiri teleta I jedan bik starosti dva meseca - u staroj štali, da je nabavljena oprema za solarnu energiju – 6 panela i inverter – ali se ne koriste, neiskorišćeni su laktofriz, skladište čvrstog I tečnog đubriva, nedostaje poljoprivredna knjiga kao I da nije postavljen logo Minisarstva za poljoprivredu, šumarstvo I ruralni razvoj. Tuženi je u završnom delu zapisnika nije negirao ovakav nalaz ovlašćenih lica Agencije za poljoprivredni razvoj ali je naveo da su mu iz nove stale ukradene 5 junica o čemu postoji I policijski zapisnik, da je zbog sigurnosti morao da drži krave u staroj štali uz obećanje da će u najskorije vreme krave prebaciti u novu štalu.

Po osnovu ovako utvrdjenog stanja, tužilac Agencija za poljoprivredni razvoj je svojim dopisom broj 07/4/1292 od 18.03.2022 godine zatražila da tuženi B. M. vrati Agenciji iznos od 33.361,90 evra a Odlukom broj 07/4-2373 od 07.06.2022 godine izuzet je iz programa podrške za period od 3 godine.

Medju učesnicima u postupku je ostalo sporno da li primedbe evidentirane u kontroli od 23.02.2021 godine mogu da dovedu do raskida Ugovora o finasiranju investicionog projekta ruralnog razvoja br. 07/4-4676 od 06.09.2018 godine I shodno tome da li je tužilac mogao da traži od tuženog povraćaj uložениh sredstava.

U regulisanju ovog spora, sud polazi od stava da prezentirana pravna akta na koja se pozivaju obe strane u sporu - Ugovor o finasiranju investicionog projekta ruralnog razvoja br. 116/2017 od 02.08.2017 godine kao I odgovarajući propisi – Administrativno uputstvo 5/2018 zatim Zakon o poljoprivredi I ruralnom razvoju odnosno Zakon o dopuni Zakona o poljoprivredi I ruralnom razvoju, detaljno regulišu medjusobna prava I obaveze između tužioca I tuženoga. Svrha navedene regulative jeste da se stvori pravni okvir za usmeravanje budžetskih sredstva u profitabilne delatnosti poljoprivredne proizvodnje, da omogući uvid u raspolaganje ovim sredstvima I na kraju osigura njihov povraćaj u slučaju da kornik ne postupa shodno preuzetim obavezama. Sud je na stavu da su obe strane bile obavezne da

pristupe realizaciji preuzetih obaveza shodno sadržini člana 8.1 Zakona o obligacionim odnosima koji navodi da su “Učesnici u obligacionom odnosu dužni su da izvrše svoju obavezu i odgovorni su za njeno ispunjenje.”, kao i da shodno članu 4.1 istoga zakona “U zasnivanju obligacionih odnosa i ostvarivanju prava i obaveza iz tih odnosa strane su dužne da se pridržavaju načela savesnosti i poštenja.”

Van bilo kakve sumnje jeste činjenica da je tužilac u postupku odnosno Agencija za poljoprivredni razvoj, shodno principu odgovornosti u poslovanju budžetskim sredstvima, bila ovlašćen da kontroliše poslovanje i dinamiku izvršenja ugovornih obaveza od strane tuženog. U tom smislu je bila i izvršena Ex-post kontrola od 23.02.2021 godine čiji nalazi su detaljno prezentirani u prethodnim delovima presude. Posle detaljne analize raspoloživih dokaza, sud je ipak na stavu da tužilac, Agencija za poljoprivredni razvoj, u svojim podnescima i na raspravama nije pružila prihvatljivu argumentaciju koja bi sud mogala da uveri sud da tuženi nije izvršavao svoje ugovorne obaveze u skladu sa osnovnim obligaciono pravnim principima odnosno da se u gore opisanoj situaciji nisu stekli uslovi za raskid ugovora na način kako je to regulisano članom 106 Zakona o obligacionim odnosima a samim tim ni da tužilac traži od tuženoga povraćaj prenetih sredstava.

Naime, na održanim raspravama sudu je, od strane tužioca, kao ključni dokaz prezentiran Zapisnik sačinjen u Ex post kontroli od 23.02.2021 godine. U njemu se opisuje zatečeno stanje na dan kontrole i između ostaloga, konstatuje se da tuženi ne drži krave u novoizgradjenoj štali. Analiza akata koja regulišu odnose između tužioca i tuženog međutim ničim ne ukazuje da je tuženi bio u obavezi da grla na čuvanju konstantno mora da drži u novoj štali te da u suprotnom, Agencija za poljoprivredni razvoj može da raskine ugovor. Sud prihvata sasvim racionalnim objašnjenjem tuženika da je bio prinudjen da zbog sigurnosti krave drži u starom delu ekonomata budući da mu je iz nove štale ukradeno 5 junica o čemu je prezentirao i odgovarajuće dokaz. Sud procenjuje da je tuženi izgradnjom štale čija je vrednost 39.000,00 evra i držanjem deset krava i većeg broja junica i teladi, već ispunio najveći deo svojih ugovornih obaveza te shodno članu 113 Zakona o obligacionim odnosima “Ugovor se ne može raskinuti zbog neispunjenja neznatnog dela obaveze.”.

Ukoliko su postojale sigurne indicije da tuženi delimično, u manjem delu ne ispunjava neke od svojih obaveza što ni on sam nije negirao u toku postupka, tužilac je, pre raskida morao da iskoristi raspoložive mehanizme da bi uticao na doslednu primenu Ugovora o finansiranju investicionog projekta ruralnog razvoja br. 07/4-4676 od 06.09.2018 godine. U tom smislu, tužilac bio u obavezi da najpre odredi naknadne rokove za doslednu realizaciju ugovora s tim što treba napomenuti da Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju u članu 50.1 a u vezi sa članom 8 istoga zakona, daje mogućnost Agenciji za poljoprivredni razvoj da pokrene i postupak prekršajnog kažnjavanja ako korisnik, odnosno u ovom slučaju tuženi, ne koristi izvršava svoje ugovorne obaveze na prihvatljiv način. Tužilac međutim nije iskoristio ni jednu od ovih mogućnosti i jednostrani raskid ugovora i obavezivanje tuženog da vrati tužiocu iznos od 33.361.90 evra u gore opisanoj situaciji ne bi bilo svrsishodno imajući u vidu ciljeve projekta i ekonomske politike uopšte ali ne bi bilo u skladu sa principom pravičnosti budući da je tuženi izgradio štalu vrednu 39.000.00 evra, da ima opravdan razlog za njeno nekorišćenje u trenutku kada je izvršena kontrola i da se aktivno bavi stočarstvom starajući se o većem broju grla.

Sud je prilikom odlučivanja i donošenja odluke cenio i sve ostale navode i predloge partijskih stranaka i njihovih punomoćnika-zastupnika, kao i ostale izvedene dokaze, pa je, s

obzirom na utvrđeno činjenično stanje I zauzeto pravno stanovište, našao da su isti bez uticaja na drugačije presudjenje ove pravne stvari.

Sud je obavezao tužioca da tuženomu isplati troškove postupka shodno članu 452 stavu 1 Zakona o parničnom postupku, s obzirom da su izgubili spor u ovom postupku jer strana koja gubi u potpunost sudski proces, dužna je da protivničkoj strani koja je dobila proces i zatupniku koji se joj pridružio, nadoknadi sve sudske troškove. U konkretnom slučaju, troškovi su obračunati i obuhvataju prema sadržini spisa predmeta i završnoj reči punomoćnika tuženoga 208 evra za odgovor na tužbu i po 270 evra za dva zatupanja na raspravama što ukupno iznosi 748 evra.

OSNOVNI SUD U GNJILANU – OGRANAK NOVO BRDO
P.br. 120/2022 dana 13.09.2024 godine

Sudija,
Boban Aleksić

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude može se izjaviti žalba Apelacionom sudu u Prištini, u roku od 15 dana, od dana njenog prijema preko pisarnice ovog suda.